

Asia: VN/21641/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot esitysluonnoksesta

Jyväskylän yliopisto kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää huomionaan seuraavaa.

Hallituksen esityksessä todetaan, että ehdotetut muutokset otetaan huomioon myös käynnissä olevassa korkeakoulujen ohjaus- ja rahoitusmallin uudistamisessa. Jyväskylän yliopiston näkemyksen mukaan lakiesitysten mukaisten muutosten implementointi aiheuttaisi ainakin hetkellisesti lukuvuosimaksullisten opiskelijoiden määrän vähentymisen tilanteessa, jossa tavoitteena on saada nykyistä enemmän kansainvälisiä opiskelijoita ja sitä kautta osaavaa työvoimaa Suomeen. Jyväskylän yliopiston näkemys on, että lukuvuosimaksuvelvollisten opiskelijoiden tutkinnot tulee säilyttää jatkossakin vuodesta 2029 eteenpäin yliopistojen perusrahoituksen piirissä.

Lausunnonantajan näkemykset koskien hakemuksen käsittelymaksun palauttamista

Jyväskylän yliopisto kannattaa hakemuksen käsittelymaksun palauttamista. Hakemusmaksujen tuotot tulee suunnata kansallisten OPH:n hallinnoimien opiskelijavalintoja tukevien järjestelmien ja palveluiden kehittämiseen

Lausunnonantajan näkemykset tilauskoulutuksen muutoksista

Jyväskylän yliopisto kannattaa esitettyjä muutoksia.

Lausunnonantajan näkemykset koskien lukuvuosimaksujen korottamista

Jyväskylän yliopiston näkemyksen mukaan on riski, että täyskatteellisuutta koskeva muutos johtaa hallinnollisen työmäärän kasvuun. Täyskatteellisuus on työmäärällisesti huomattavan raskas korkeakouluille ja vaatii merkittävää panostusta kustannuslaskennan kehittämiseen. Yhteistyössä korkeakoulujen kanssa tulisi sopia yhtenäinen ja vertailukelpoinen peruskriteeristö koulutuksen kokonaiskustannusten laskemiseen, jotta korkeakoulut olisivat tasapuolisessa kilpailuasetelmassa säilyttäen kuitenkin autonomian.

Jyväskylän yliopisto haluaa myös huomauttaa, että lukuvuosimaksuja koskevassa säätelyssä on otettava huomioon myös eurooppalaiset yliopistoverkostot sekä muut kansainväliset yhteis- ja kaksoistutkinto-ohjelmat. Lukuvuosimaksujärjestelmä, täyskatteellisuus, yhteistutkinto-ohjelmat ja lukuvuosimaksujen periminen tuleekin mieltää kokonaisuutena. Tällä hetkellä lukuvuosimaksuja koskeva säätely vaikeuttaa suomalaisten yliopistojen osallistumista yhteistutkinto-ohjelmiin. Jyväskylän yliopisto esittää, että kansainvälissä yhteistutkinto-ohjelmissa lukuvuosimaksujen periminen tulisi olla mahdollista, mutta ei pakollista esim. tilanteissa, joissa maksujen periminen ei esim. kumppanimaiden lainsäädännön ja rahoitusohjelmien periaatteiden mukaisesti ole mahdollista.

Lausunnonantajan näkemykset lukuvuosimaksujen kiertämisen ehkäisemistä koskevasta muutoksesta

Jyväskylän yliopisto kannattaa esitystä, mutta kiinnittää huomiota lakiluonnoksen muotoiluun, jossa puhutaan ensimmäisen kerran saadusta oleskeluluvasta. Muotoilu voi olla monitulkintainen tilanteissa, joissa opiskelija on ensimmäisen kerran saapunut maahan esim. vaihto-opiskelijana ja sittemmin saanut työperusteisen oleskeluluvan ennen tutkintokoulutukseen hakeutumista. Olisiko selkeämpää puhua oleskeluluvasta, joka henkilöllä on ollut tutkintoon johtavien opintojen alkaessa?

Lausunnonantajan näkemykset tiedonsaantioikeuden lisäämisestä

Tiedonsaantioikeus on kannatettava ja perusteltu toimenpide lakiesityksessä esitettyjen perusteluiden takia.

Havila Marjo
Jyväskylän yliopisto - Vararehtori Marja-Leena Laakso ja yliopiston
koulutusneuvosto